

آینده فرزندان ما را با هم میسازیم

جهت ارتباط با ما کلیک کنید

پشتیبانی لحظه ای محصولات

ورود به سایت مشق آنلاین

اینستاگرام مشق آنلاین

مشق آنلاین

شناسه نشر دیجیتال : ۱۳۴۶۶

مشخصات : کتاب دیجیتال با فرمت PDF

یادداشت

خرید و مشاهده مشخصات اثر به طور انحصاری در سایت:

MashghOnline.ir

ناشر دیجیتال مبتنی بر خط و مبتنی بر حامل‌های رایانه‌ای

نام کتاب : (فلش کارت مطالب مهم مطالعات اجتماعی چهارم ابتدایی)

ناشر : مشق آنلاین

صاحب اثر : سید امیر بنی طبا

شناسه ثبت : 397842

کلیه حقوق چاپ و نشر این اثر برای وب سایت مشق آنلاین محفوظ است.

هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ یا انتشار تمام یا بخشی از این اثر را ندارد.

انتشارات مشق آنلاین دارای مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به شماره ۱۰۶۵۸۶۹۲۹۷۱۱ و پروانه نشر به شماره ۱۳۴۶۶ میباشد.

متخلفین به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از ناشران تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

نمادها و صلاحیت‌ها

درس اول

📖 **محلّه:** قسمتی از یک شهر یا روستا است که گروهی از مردم در همسایگی یکدیگر زندگی می‌کنند.

📖 **وظایف ما نسبت به همسایگان:** در زمان استراحت همسایه‌ها در کوچه توپ بازی یا سر و صدا نکنیم- زباله را در جای مخصوص بگذاریم- صدای رادیو و تلویزیون را بلند نکنیم- به همسایه‌ها آزار نرسانیم- موقع خداحافظی مهمان با صدای بلند خداحافظی نکنیم.

درس دوم

📖 **کارهایی که در مساجد انجام می‌دهند عبارتند از:** عبادت خدا، مردم برای حل مشکلات خود با یکدیگر مشورت می‌کنند و برگزاری مراسم دعا، عزاداری برای جشن‌های مربوط به عیدهای مذهبی و نماز جماعت

1

درس چهارم

📖 **نقشه:** نقشه‌ها در پیدا کردن مکان‌ها به ما کمک می‌کنند.

📖 **راهنمای نقشه:** در کنار هر نقشه یک راهنما وجود دارد که در پیدا کردن مکان‌ها به ما کمک می‌کنند و معنای رنگ‌ها و علامت‌های روی نقشه را مشخص می‌کنند.

📖 **عکس‌های هوایی:** عکس‌های هوایی را از بالای زمین با هواپیما می‌گیرند.

درس پنجم

📖 **کار مردم روستا:** کار بیشتر روستائیان کشاورزی و دامپروری و باغداری است جمعیت روستا کمتر است و بیشتر مردم یکدیگر را می‌شناسند و با هم خوشایونند و خانه‌های خود را کنار مزرعه‌ها و باغ‌ها می‌سازند.

📖 **اداره هر روستا:** به عهده‌ی شورای اسلامی

3

درس ششم

📖 **جهت‌های اصلی:** شمال- جنوب- شرق- غرب

📖 **جهت‌های فرعی:** شمال شرقی- شمال غربی-

جنوب شرقی- جنوب غربی

📖 **کره زمین:** زمینی که ما روی آن زندگی می‌کنیم

شهرها و کشورها روی آن قرار دارند کره بسیار بزرگی است که به آن کره زمین می‌گویند.

درس هفتم

📖 **دانش جغرافیا:** دانش جغرافیا به ما کمک می‌کند که محیط زندگی خود و محیط‌های دیگر را بشناسیم و از چگونگی زندگی مردم در مکان‌های مختلف آگاه شویم.

📖 **جغرافی‌دان:** کسی است که مکان‌های مختلف و زندگی مردم در این مکان‌ها را مطالعه می‌کند.

📖 **مهم‌ترین وسیله در مطالعه‌ی جغرافیا:** نقشه

مهم‌ترین وسیله‌ی مطالعه‌ی جغرافیا است.

5

📖 **انسان‌های گذشته چگونه کشاورزی را آموختند:** وقتی دیدند دانه‌ای در جایی به زمین می‌افتد و پس از مدتی در آن جا گیاهی سبز می‌شود دانه‌های گندم و جو کاشتند و کشاورزی را آموختند.

📖 **آموختن کشاورزی باعث شد:** انسان‌ها در کنار رودها و چشمه‌ها برای خود خانه‌های دائمی ساختند و در یک جا ساکن شدند.

📖 **علت به وجود آمدن روستاها:** چون مراقبت از مزرعه‌ها و انجام دادن کارهای کشاورزی به تنهایی ممکن نبود انسان‌ها خانه‌هایشان را در کنار یکدیگر ساختند و اولین روستاها را به وجود آوردند.

درس نهم

📖 **علت به وجود آمدن تقسیم کار:** با رواج کار کشاورزی مواد غذایی به اندازه‌ی کافی تولید شد و مردم به ساختن ابزارهای کشاورزی، قایق و داد و ستد مشغول شدند تقسیم کار به وجود آمد.

7

📖 **خط تصویری:** ایلامی‌ها از خط تصویری استفاده می‌کردند برای نوشتن هر چیز شکل آن را می‌کشیدند.

📖 **تمدن ایلام:** حدود چهار تا پنج هزار سال پیش در ناحیه‌ای که امروز خوزستان نام دارد پدید آمد و پرستش‌گاه‌های بزرگی ساخته شد و پرستش‌گاه‌ها را در مکان‌های بلند به صورت بناهای عظیم می‌ساختند آثار باقی‌مانده یکی از آنها در شهر شوش چغازنبیل است مردم در آن جا خدایان یونانی را عبادت می‌کردند.

درس دهم

📖 **مورخ:** کسانی که درباره‌ی زندگی انسان‌ها و آن چه در گذشته اتفاق افتاده است تحقیق می‌کنند و می‌نویسند مورخ می‌گویند و در مطالعات خود از دانش باستان‌شناسی استفاده می‌کنند.

📖 **باستان‌شناس:** باستان‌شناسان بناها، اشیاء و

9

خزر به کشور ما سرزمین ما ایران نام گرفت.

📖 **اولین حکومت در ایران:** اولین حکومتی که در سرزمین ما تشکیل شد حکومت ماد بود به رهبری دیاراکو

📖 **علت شکست مادها از آشوری‌ها:** مادها با هم متحد نبودند و سپاه منظمی نداشتند.

📖 **گنج‌نامه:** سنگ نبشته‌های روی کوه به خط میخی از آثار دوره هخامنشیان است و به سه زبان پارسی باستان، ایلامی و بابلی نوشته شده است.

📖 **سه گروه آریایی:** مادها، پارس‌ها، پارت‌ها

درس دوازدهم

📖 **پاسارگاد:** در حدود ۱۳۰ کیلومتری شهر شیراز قرار دارد. آرامگاه کوروش در پاسارگاد است.

📖 **کوروش:** مردی از قوم پارس بود که پس از جنگ‌های فراوان با مادها آن‌ها را شکست داد و حکومت هخامنشیان را به وجود آورد.

11

درس سیزدهم

📖 **حکومت هخامنشیان:** بیش از دوپست سال بر ایران حکومت کردند و به دلیل اختلاف‌های داخلی و بی‌لیاقتی شاهان اسکندر به ایران حمله کرد و آن‌ها را شکست داد.

📖 **اسکندر مقدونی:** پادشاه یونان و مقدونیه بود حکومت هخامنشیان را از بین برد.

📖 **حکومت سلوکیان:** جانشینان اسکندر حکومت سلوکیان را به وجود آوردند.

📖 **حکومت اشکانیان:** پارت‌ها گروهی از آریایی‌ها بودند که حکومت اشکانی را به وجود آوردند.

📖 **آریو برزن:** یکی از فرماندهان شجاع ایرانی بود که تا آخرین نفس با سپاه اسکندر جنگید و کشته شد.

13

نام ج‌ش ساسانیان نامیده شد.

📖 **زرتشتیان:** کتاب مقدس زرتشتیان اوستا نام داشت آنها آتش را مقدس می‌شمردند و در آتشکده‌ها اهورامزدا را نیایش می‌کردند.

📖 **سه پایه‌ی اصلی دین زرتشت:** پندار نیک، گفتار نیک، کردار نیک

📖 **خسرو پرویز:** پادشاه ساسانی بود که نامه‌ی پیامبر را پاره کرد.

📖 **شکست سپاه ساسانی:** عرب‌های مسلمان به ایران حمله کردند و سپاه ساسانی را شکست دادند و مردم دین اسلام را با آغوش باز پذیرفتند.

درس پانزدهم

📖 **ناهمواری:** پستی و بلندی‌های زمین ناهمواری نام دارد.

📖 **رشته کوه:** به کوه‌هایی که مانند زنجیر به یکدیگر متصل اند رشته کوه می‌گویند.

15

📖 **دو رشته کوه مهم ایران:** رشته کوه زاگرس در غرب و جنوب غربی قرار دارد و رشته کوه البرز در شمال ایران قرار دارد.

📖 **دو دشت وسیع ایران:** دشت لوت و دشت کویر

📖 **پهناترین جلگه‌ی ایران:** جلگه‌ی خوزستان

درس شانزدهم

📖 **مهم‌ترین چیزها در تعیین آب و هوای یک منطقه:** دمای هوا و بارش باران و برف

📖 **وسیله‌ی اندازه‌گیری دما:** دماسنج

📖 **برای نشان دادن تغییرات دما در ماه‌های مختلف سال:** از نمودار استفاده می‌کنند.

درس هفدهم

📖 **نواحی آب و هوایی ایران:** گرم و خشک، معتدل و نیمه خشک کوهستانی، معتدل و مرطوب خزری،

گرم و شرجی سواحل جنوب

📖 **ویژگی‌های ناحیه‌ی خزری:** وسعت آن بسیار

17

درس هشتم

عواملی که کمک کرد انسان‌ها بر سختی پیروز

شوند: عقل و شعور و دست‌های توانا

اولین ابزارهای ساخته شده به دست انسان:

بیشتر سنگی بود.

علت زندگی انسان‌ها در غارها: خانه‌ای نداشت

در آن استراحت کند. از سرما و گرما و حمله‌ی

حیوانات در امان بود.

غذای انسان‌های غارنشین: میوه‌ی درختان، ریشه

و برگ گیاهان و تخم پرندگان بود.

کشف آتش: ابتدا انسان‌ها از آتشی که در اثر

رعد و برق به وجود می‌آمد می‌ترسیدند و فرار

می‌کردند وقتی به فایده‌های آتش پی بردند و

فهمیدند که با به هم زدن بعضی سنگ‌ها می‌توانند

آتش درست کنند و آتش تغییرات زیادی در

زندگی انسان‌ها به وجود آورد.

6

مشق آنلاین
MeshghOnline.ir

آن روستاست.

اداره شهر: به عهده‌ی شهرداری است.

وظایف شهرداری: زیبا نگه داشتن شهر و حفظ

پاکیزگی آن

فعالیت مردم شهر: بیشتر آنها در کارخانه‌ها،

مغازها و ادراها کار می‌کنند.

عشایر: شغل اصلی آنها دامپروری است برای

چراندن دام‌های خود کوچ می‌کنند.

تولیدات عشایر: گوشت، گلیم، جاجیم

مرکز استان: بزرگترین و پرجمعیت‌ترین شهر هر

استان مرکز آن است که با انواع راه‌ها شهرهای دور و

نزدیک به آن مربوط می‌شود.

دریاهای ایران: در شمال: دریای خزر و در جنوب

دریای عمان و خلیج فارس

4

مشق آنلاین
MeshghOnline.ir

مراقبت از بوستان محله: چمن‌ها را لگد نکنیم-

گل‌ها را نچینیم- به وسایل بازی آسیب نرسانیم و

زباله‌ها را در سطل‌های مخصوص بریزیم.

درس سوم

جدول بودجه: جدولی که در آن درآمد، هزینه و

پس‌انداز نشان داده است جدول بودجه می‌گویند.

هدف امکانات عمومی: تولید کالاها یا دادن بعضی

خدمات به مردم است. مانند بانک، نانوایی، فروشگاه،

تلفن عمومی، درمانگاه، کتابخانه و...

خرید عاقلانه: خریدی است که با برنامه‌ریزی

درست و مناسب انجام شود.

درآمد: پولی است که از راه کارکردن به دست

می‌آوریم.

2

مشق آنلاین
MeshghOnline.ir

تخت جمشید: معماری اصلی تخت جمشید را

اقوام پارسی انجام داده‌اند و ستون‌های سنگی تخت

جمشید بیش از ده متر ارتفاع دارند و از شگفتی‌های

معماری جهان است.

پایتخت هخامنشیان: تخت جمشید پایتخت

هخامنشیان بود و محل برگزاری جشن‌های

هخامنشیان به خصوص جشن نوروز

شاهان مهم هخامنشیان: کوروش و داریوش

کارهای داریوش: برای اداره بهتر کشور آن را به

بخش‌هایی تقسیم کرد و برای هر بخش یک شهربان

انتخاب کرد. ساختن راه‌ها، ساختن سکه‌های طلا،

ساختن چارخانه در کنار جاده‌ها، تشکیل سپاه ده

هزار نفری از سربازان ورزیده

مهم‌ترین و طولانی‌ترین راه‌ها در زمان

هخامنشیان: راه شاهی

12

مشق آنلاین
MeshghOnline.ir

وسایلی را که از گذشته به جا مانده است کشف و

مطالعه می‌کنند.

مطالعه آثار باستانی: باستان‌شناسان ابتدا مکانی را

که ممکن است آثاری در آن وجود داشته باشد

شناسایی می‌کنند سپس با وسایل مختلف در آن مکان

حفاری می‌کنند و اشیاء را از دل خاک بیرون می‌آورند

و با دقت آزمایش و مطالعه می‌کنند.

محل نگه‌داری آثار تاریخی و باستانی: در موزه‌ها

است مهم‌ترین موزه‌ی کشور ایران موزه‌ی ایران

باستان در شهر تهران قرار دارد.

درس یازدهم

شهر همدان: این شهر را مادها در دامنه‌ی کوه

الوند ساختند و نام آن را هگمتانه گذاشتند و این شهر

پایتخت مادها بود و پایتخت تابستانی هخامنشیان.

آریایی‌ها: آریایی به معنی نجیب و شریف از

زمان، مهاجرت اقوام آریایی از دو طرف دریای

10

مشق آنلاین
MeshghOnline.ir

داد و ستد: مبادله‌ی کالا با کالا یعنی اگر

کشاورزی گندم، زیاد داشت مقداری از آن را به

کسی که ابزار کشاورزی داشت می‌داد و وسیله‌ای

که به آن نیاز داشت می‌گرفت.

تمدن‌ها: بایزادش شهرهای بزرگ کم کم

تمدن‌های بزرگ به وجود آمد.

ویژگی‌های تمدن: باعث به وجود آمدن خط،

حکومت و فرمانروا، داد و ستد، عقاید مذهبی، قانون

و مقررات، تقسیم کار و مهارت در کارها، آثار

هنری شد.

نیاز انسان به خط: با رونق داد و ستد و نیاز انسان

به نوشتن قراردادها و نگه داشتن بعضی اطلاعات

زمینه را برای اختراع خط فراهم کرد.

وجود آمدن شهرها: با گذشت زمان جمعیت

بعضی از روستاهای کنار رودها بیشتر شد و روستاها

به شهر تبدیل شد.

8

مشق آنلاین
MeshghOnline.ir

کم است. باران فراوان می‌بارد و مرطوب است. گرما

و سرمای شدید وجود ندارد.

ویژگی‌های ناحیه‌ی معتدل و نیمه خشک

کوهستانی: شامل کوه‌های بلند، دامنه‌های البرز و

زاگرس است در بیشتر ماه‌های سال هوا سرد است،

در زمستان برف زیادی روی کوه‌ها می‌نشیند.

ناحیه‌ی گرم و خشک داخلی: تابستان‌های گرم و

زمستان‌های سرد دارد و مقدار بارش کم است.

ناحیه‌ی گرم و شرجی سواحل جنوب: تابستان‌های

گرم، زمستان‌های معتدل دارد. باران کم می‌بارد اما به

علت رطوبت دریا بسیار نمناک است. (شرجی)

درس هجدهم

پوشش گیاهی ناحیه‌ی گرم و خشک: درختان

نخل، گز، پسته‌ی وحشی، درختچه‌های خاردار،

گیاهانی که در مقابل کم آبی مقاوم هستند می‌رویند.

ویژگی‌های شتر: در کوهان خود غذا و آب

18

مشق آنلاین
MeshghOnline.ir

درس پانزدهم

قله: به بالاترین جای کوه قله می‌گویند و

بلندترین قله ایران دماوند نام دارد.

کوهپایه: به زمین‌های پایین کوه کوهپایه

می‌گویند.

دشت: زمین‌های صاف و هموار دشت نام دارند.

جویبار: با گرم شدن هوا برف کوه‌ها به تدریج

آب می‌شود و از جاری شدن آن در روی زمین

جویبار پدید می‌آید.

تشکیل رودها: جویبارها از کوه‌ها سرازیر

می‌شوند و از پیوستن آن‌ها به یکدیگر رود تشکیل

می‌شود.

آبرفت: به شن و ماسه و گل و لای که رودها

همراه خود می‌برند آبرفت می‌گویند.

جلگه: وقتی رودها به طرف دریا می‌روند آبرفت

فراوانی را که با خود آورده‌اند در نزدیکی دریا

ته‌نشین می‌کنند این آبرفت‌ها روی هم انباشته می‌شوند

و پس از سال‌ها جلگه را به وجود می‌آورد.

16

مشق آنلاین
MeshghOnline.ir

درس چهاردهم

کرمانشاه: شهر باستانی کرمانشاه در غرب ایران

قرار دارد. در میان رشته کوه‌های زاگرس و مکان‌های

تاریخی آن طاق بستان و بیستون نام دارد.

طاق بستان: مجموعه‌ای از سنگ نبشته‌ها و سنگ

نگاره‌های دوره‌ی ساسانیان در این مکان قرار دارد.

سنگ نگاره‌های تاج‌گذاری خسرو پرویز، اردشیر

دوم، شاپور دوم و سوم

کارهای انوشیروان: ساختن شهرهای بزرگ در

ایران، ساختن کاخ‌های با شکوه، ساختن دانشگاه

جندی شاپور در خوزستان

حکومت ساسانیان: با ضعیف شدن حکومت

اشکانی بین فرمانروایان محلی برای به دست گرفتن

حکومت جنگ در گرفت یکی از این فرمانروایان

اردشیر نوه‌ی ساسان بود که بر اشکانیان پیروز شد و

خود را شاه نامید و حکومتی به وجود آورد به

14

مشق آنلاین
MeshghOnline.ir

والدین و مریبان گرامی

- محصولی که در دست دارید دارای مجوز نشر و ثبت شده در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌باشد.
- در صورت کپی برداری، فروش، ارسال، برداشتن لوگو یا انتشار آن برای دیگران، طبق قوانین جرایم رایانه‌ای با شما برخورد خواهد شد و شما موظف به جبران خسارات وارده به انتشارات مشق آنلاین خواهید بود.
- مریبان و مدارس مجاز به حذف لوگو مشق آنلاین از محصولات **نیستند** لذا می‌توانیم در صورت خرید قانونی از سایت مشق آنلاین، لوگو درخواستی شما را طبق نظر شما به صورت رایگان در محصولات قرار دهیم.

نمادها و صلاحیت‌ها

